

rörelser. Dock är jag övertygad om att boken väl fyller den funktion författaren har angivit "att reda ut begreppen och visa

vad motstånd egentligen är och vad det kan utträta, men också vad motstånd kan kosta".

LENNART ULLER:

Krig i fredstid

Charlie Nordbloms "Krig i fredstid" avhandlar dels nu pågående spionage och subversion mot Sverige – dels Lenins väg till makten och hans legitimering av subversiv krigföring i olika former för att främja Sovjetstatens intressen. Boken är delvis provokativ inte minst genom formuleringar av typen "krigarstaten", "en krigsmålad och kärnvapenbestyckad ubåt anföll ett hederligt svenskt skär vid Karlskrona" o s v. Just detta språkbruk kan medföra att belackare lyckas avfärda Nordbloms aktningvärda dokumentation från debatten trots att boken faktiskt borde utgöra ett viktigt inlägg i diskussionerna beträffande vårt säkerhetspolitiska läge. För den som emellertid kan se förbi språkdräkten finns åtskilligt substantiellt att hämta – främst vad gäller redovisningen av vad som händer i Norden sedan sjuttioalet.

Charlie Nordblom: **Krig i fredstid**. Timbro 1988

Nordblom offentliggör sålunda på ett förtjänstfullt sätt åtskilligt om KGB:s och GRU:s (den militära underrättelsetjänsten) verksamhet i Sverige och våra nordiska grannländer. Hans dokumentation

och resonemang gör i dessa avseende ett trovärdigt intryck. Även om det mesta stämmer väl med den allmänna bild massmedia tidigare förmedlat ger detaljrikdomen, de biografiska teckningarna av utvisade "diplomater" och de fylliga uppräkningsarna av i spionage inblandade m m en fördjupad insikt om den målmedvetenhet som kännetecknar kartläggningen av vårt försvar. Vårt eget agerande framstår härigenom i en än mer tvivelaktig dager – är verkligen goda relationer till Sovjetunionen värt det pris vi tvingar oss själva att betala. Framstår Sverige för Sovjetunionen som ett land strävande efter att förhandla från en styrkeposition (som vore oss mäktig) eller ger vi intryck av en sådan diskretion att den kan uppfattas som ett utslag av viss medgörlighet. Kanske t o m svaghet? För den som anser att Sovjetunionen i grunden endast respekterar reell styrka ger Nordbloms bok illavarslande påminnelser om vart vi på eget agerande, eller brist därpå, är på väg.

En annan mycket intressant fråga som behandlas är baltutlämningen och P O Enquists strävan att rentvå oss och Sovjetunionen från denna skamfläck. Nordbloms tes att Enquist utsatts för desinformation är trovärdig och kan endast kull-

kastas av Enquist själv. En tystnad från hans sida måste uppfattas som ett erkännande. Frågan är vital eftersom – vilket Nordblom understryker – Enquists inlägg onekligen på sin tid medverkade till att riva de psykologiska spärrar som fanns mot ett nära samarbete med den stat, Sovjetunionen, som krävde deportationen och förmådde den dåvarande regeringen till en sådan eftergift (till skillnad mot t o m ett land som Lichtenstein).

De data som presenteras omkring miniubåtar m m, som kan tänkas delta i kränkningarna av svenskt vatten, kan mycket väl vara riktiga (– tyvärr redovisas inte källan vilket dock kan vara förklarligt). Är detta fallet inses lättare de svårigheter den svenska ubåtsjakten möter när det gäller att verkställa det politiska beslutet "att vi ska bli herrar i eget hus". Desto märkligare ter sig regeringens marginella tillmötesgående av ÖB:s begäran om vidgade befogenheter i kampen mot ubåtarna vilka utför "förberedelser

för eventuella kris- och krigsoperationer" (prop 1986/87:95 sid 19).

Bokens andra del beskriver Sovjetstatens födslovåndor och Lenins kamp om makten. Här dras paralleller med Gorbatsjovs nuvarande taktik: lågspänning. Intressanta kopplingar finns, även om strävan till övertygande (övertydlig) bevisning om att dagens Sovjetledare har samma mål som Lenin tynger framställningen. Som "uppslagsverk" har den dock ett otvetydligt värde även för den som inte tycker sig få några alldeles nya aspekter på Gorbatsjovs beslutsamhet – bl a vad gäller Sovjets avsikter i Norden – trots solvargsleende och förledande fraser.

Sammantaget är Nordbloms mödor väl förtjänta att ägnas allvarlig begrundan. De som anser det välmotiverat att fortsätta risktagningen vad gäller försvarets förmåga kan dock lyckas med att förtiga även denna bok. Med en något annorlunda utformning hade detta kunnat motverkas.